

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Amabile Giusti
È UN GIORNO BELLISIMO

Copyright © 2017 by Amabile Giusti

This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com, in collaboration with ANA Sofia Ltd.

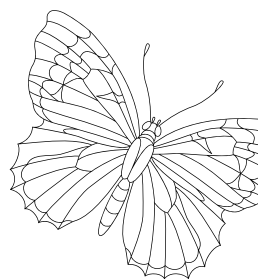
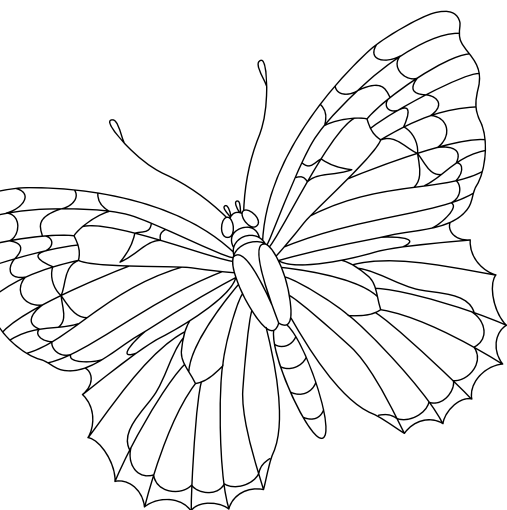
Translation Copyright © 2020 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03508-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

ŠTA ZNAM O LJUBAVI

AMABILE ĐUSTI

Prevela Slađana Kuzeljević

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2020.

Da je ljubav sve, sve je što o ljubavi znamo.

Emili Dickinson

JEDAN

Grejs Gilmor je bila ubeđena da njen život liči na mozaik: skup delića finog stakla, alabastera, keramike visokog sjaja i čistog zlata, savršeno uklopljenih. Uostalom, jedino kamenje koje je ikada ometalo miran tok reke njenog života, više je ličilo na Svarovski kristale nego na pravo kamenje. Ništa je nije moglo navesti na pomisao da su ti blistavi dani zapravo pločice od plastike naslonjene jedna na drugu, koje sa sadističkim strpljenjem čekaju da u tačno određenom trenutku izazovu domino efekat.

Taj tačno određeni trenutak bio je dan dodele diploma. Domino efekat ju je zadesio kao da joj se nebo obrušilo na glavu.

To junsko jutro bilo je kao i svako drugo, bez ikakvih predznaka; izgledalo je kao izvučeno iz kovčežića za dragocenosti u kome Bog čuva „sastojke koji čine savršeni dan predodređen specijalno za devojke koje imaju sreće“. Nebo je bilo vedro, u vazduhu se osećao miris cveća, a Grejs je nosila *tifani* pastelnozelenu haljinu od svile i zelenog organdina sa sitnim laticama oslikanim duž ruba, togu, studentsku kapu od bordo i sivog satena, i osmeh od uva do uva. Već je znala koji poklon će dobiti jer ga je sama i izabrala: mini-kuper kabriolet koji joj se slagao uz haljinu. Čekao ju je, zajedno sa desetinama drugih automobila koje su drugi roditelji poklanjali svojoj deci, na parkingu ispred škole Hopkins, sa ogromnom crvenom mašnom na haubi.

U jednom trenutku, nakon što joj je direktor uručio diplomu i nakon što je pozirala za milion slika sa drugarima i rodbinom, primetila je da je Sedrik nestao.

Sedrik Anderson je bio njen izabranik: bilo koja druga devojka bi se zgrozila na pomen te staromodne i svečane reči, ali ne i ona. I pored toga

što je bila veoma mlada, Grejs je imala dušu princeze iz bajki. Verovala je u dobre namere, u srećan kraj, u bukete ruža poklonjene bez posebnog razloga, u isceljujuću moć zalazaka sunca, i bila je ubeđena da prava ljubav može da dođe u bilo kojoj životnoj dobi. U njenom slučaju, stigla je kada joj je bilo tek petnaest godina. Imao je plave, kratko ošišane kovrdže, uske farmerke pocepane na kolenima i patike išarane voodoopornim markerima. Njihove porodice su se oduvek družile, pa je bilo lako, skoro pa neizbežno, da njihov odnos od dečjeg prijateljstva preraste u povezanost strastvenijeg ritma. Sada se Grejs poprilično promenila: imala je dugu, blago talasastu kosu, nosila je damske suknje i cipelice pastelnih boja, ali je i dalje bila sigurna da je Sedrik čovek njenog života.

On je bio najlepší momak iz Nju Hejvena. Toliko je podsećao na princa Filipa iz Diznijeve *Uspavane lepotice*, da je izgledao kao njegova replika od krvi i mesa. Njegovo držanje bacilo bi u senku bilo kog pravog monarha: nije postojao osamnaestogodišnjak koji je mogao da mu parira. Ona je bila sićušna, vitka, povučena, velikih svetlih očiju, veoma lepa, ali njena lepota nije mogla da se poredi sa njegovom isijavajućom lepotom. Činjenica da ju je takav primer savršenstva zapazio i odabrao, kao što se zapazi i odabere akvamarin među gomilom dijamanta, nesumnjivo je bila dostojna kakve bajke. Grejs je sedela na belom konju svog princa, zanesena poput devojke koju je spasio iz kandži zmaja. Delili su, štaviše, iste životne ciljeve: oboje su hteli da se upišu na Jejl, oboje su hteli da rade u advokatskoj kancelariji gospodina Andersona, oboje su želeli da se venčaju, da imaju mnogo dece i žive u kući koja će biti sređena u kolonijalnom stilu, sa parketom od tamnog drveta, lepim kaminom od kamena i mlečnobelim nameštajem.

Međutim, u tom trenutku, bajkovitog Sedrika nije bilo nigde. Grejs je obišla grupe u kojima su stajali njeni najbliži prijatelji, i oni želeći da na travnjaku ovekovече taj poseban trenutak, ali Sedrika nije uspevala da pronađe.

U jednom trenutku joj se učinilo da ga je spazila, onako visokog i zgodnog da se ne može pomešati ni sa jednim drugim momkom; ulazio je u zgradu. Još uvek je nosio togu, ali je skinuo kapu i kosa boje meda presijavala mu se na suncu poput svile.

Grejs se osmehnula, opčinjena tim bleskom.

Šta znam o ljubavi

Skoro pa je potrčala i stigla do stražnjeg ulaza između belih stubova i skladnih bronzanih lampi. Tačno na vreme da uhvati Sedrikov profil kako se penje uz glavne stepenice i nestaje iza prvog odmorišta.

U tom trenutku, sasvim neočekivano, zatutnjao je mali avion iznad krovova. Uz svu tu buku, jedna od onih reklamnih traka koje liče na repove od papirnih zmajeva, jedrocrvena, sa natpisom u boji, zavijorila se uvis kod Hopkinsovog zvonika. Nije promovisala ništa, ili bar ništa što bi neko želeo da kupi ili da zapamti. Sadržala je opomenu na latinskom: *Memento mori*.

„Seti se da moraš umreti.“

Grejs je posmatrala njen skoro brišući let kroz mozaični prozor podeljen na više manjih kvadrata, i nije uspela da se ne strese i uzdahne. Ko je smislio tu neukusnu šalu i zašto?

Neki ludak sa fiks-idejom o apokalipsi koji je, umesto da je stao na raskrscnicu sa kartonskim natpisom na grudima, odlučio da se na ovakav način izživljava nad dobrim raspoloženjem drugih? Ili je jednostavno neko ko nije uspeo da diplomira hteo da se zabavi tako što će pokušati da pokvari sreću ostalih?

Ona mu naravno neće dozvoliti da pokvari njenu sreću, i zato je nastavila uz stepenice, namerno usporena u tom nostalgичnom penjanju. Videla je sebe kako poslednje četiri godine prelazi iste te stepenice od crvenog hrasta pridržavajući se za ogradu sa isklesanim motivima lovorovog lišća, udahnula je poznati miris impregniranog drveta i dragocene tapiserije, prisetila se koraka i glasova koji su se širili po hodnicima i učionicama koje su sada bile prazne i neme, i nadala se da je to mesto neće zaboraviti.

Njen um je bio kaleidoskop slika, kao prostor prepun uspomena ugneždenih po uglovima, kad je začula Sedrikov glas iz jedne od učionica za likovnu umetnost, koji je šaputao: „Dođi ovamo. Ne mogu da izdržim do večeras.“

Vrata učionice za slikanje bila su pritvorena. Prostorija je bila velika, sa ogromnim prozorom od tri okna, stolom u sredini, tapaciranim zidovima u policama i oslikanim platnima. Spoljna svetlost probijala se kroz gustu kupu prašine i izgledala kao da je i ona saučesnik u toj artistskoj nameri: premazivala je pod, jedinu veliku klupu u obliku džinovske

palette i slike, delom viseće, a delom one koje su stajale naslonjene u uglovima, tako stvarajući magičan efekat.

Nažalost, Sedrika tamo nije bilo, no ipak je bila sigurna da je ušao baš tu.

Potom je primetila da su vrata od fotografske laboratorije odškrinuta. Tu mračnu prostoriju niko nije koristio, ali je izgledalo kao da neko tu ipak nešto petlja.

Nasmešila se na pomisao da joj je spremio neko iznenađenje. Grejs je veoma volela fotografiju i neki od njenih snimaka veoma su se dopali predavačima, pa su je ohrabivali da nastavi upravo tim putem. Kursevi koji su postojali u Umetničkoj školi na Jejlu bili su odlični, i u jednom momentu je čak pomišljala da se raspita o proceduri apliciranja. Međutim, njeni roditelji nisu bili presrećni zbog te ideje, a Sedrik, koji je bio krajnje praktičan, skrenuo joj je pažnju da ne samo što se ta ideja kosila sa njihovim planovima već i da bavljenje fotografijom nije moglo da se smatra pravom i ozbiljnom profesijom. U redu je da se s vremena na vreme bavi njome kao hobbijem, ali kao karijera bila bi patetična, a kao umetnost nedovoljno cenjena.

Pred tolikim obeshrabrenjem i iz straha da ih razočara, Grejs je ispustila svoj san kao da je stakleni otpadak. Na kraju krajeva, govorila je sebi, bio je to veoma glupav san, trenutna ludost, i na sreću, imala je koga da je trgne iz beskorisnih sanjarenja jedne dvanaestogodišnjakinje. Poklonila je svoj mali kompaktni foto-aparat, dar od roditelja za svoj šesnaesti rođendan, potpuno prestajući da posmatra svet i da traži cveće usred asfalta, kapljice kiše na prozorima, i duge koje su razbijali neboderi. Beskorisno je negovati lažni talenat ako nikud ne vodi, a pogotovu ako ne čini srećnima one koji te vole.

U tom trenutku joj je pala na pamet ideja da se Sedrik predomislio i kupio joj *reflex* koji je oduvek želela, i da ju je navodio namerno baš do tog mesta da joj preda poklon. Bilo je to simbolično mesto za više nego simboličan gest.

Dok joj je srce jako lupalo od uzbuđenja, prišla je poluotvorenim vratima, delimično prekrivenim velikim platnom koje je prikazivalo krajnje čudnu transpoziciju Munkovog *Krika* u manga stilu. Devojka u strip-verziji – u ženskoj školskoj uniformi tipičnoj za japanske škole i frizurom kao u Mesečeve ratnice – gledala je u nešto i vrištala sa rukama na

Šta znam o ljubavi

obrazima, okružena panoramom morskih talasa u obliku kandži kao na Hokusaijevoj slici *Veliki talas*.

Grejs je provirila kroz pukotinu i u trenutku, njeno lice nežnih crta, pogodnije za poziranje za kakav Vermerov portret, poprimilo je izraz devojke koja vrišti.

U mračnoj sobi bio je Sedrik, ali ne sam. Spazila je njegova leđa, zlatnu kosu, glavu koja se lagano spušta. Bez tračka sumnje, ljubio je drugu devojku. Pored njegovih leđa nazirala se i ženska figura koja je sedela na stolu usred pribora za razvijanje fotografije. Ona se nije videla, sem jednog dugačkog smeđeg pramena i tanke ruke lakiranih ljubičastih noktiju, koju je držala na njegovim leđima. Između ručnog zgloba i podlaktice nepoznate devojke štrčala je tetovaža. Bila je to ruža vetrova u stimpank stilu – zupčasti točak u nijansama sive i crne sa zašiljenim iglama koje obeležavaju vetrove, polarna zvezda i kardinalne tačke.

Grejs je krenula da vrisne, ali se zaustavila, poklopivši usta s obe ruke. Potom je ostala nepomično da stoji neko vreme, sa nečim novim u srcu, sa nepoznatom emocijom, mešavinom besa i tuge, sa nepoznatim i nespretnim iskusem da glasno izgovori uvredu.

Nije bila naviknuta na bol, nije znala kako da se suoči sa njim. Po prvi put se u njen ušuškani život, gde su neprijatnosti bile jednake ubodu iglice, sada zarilo duboko sečivo. Jedan deo nje je želeo da uđe, da otkrije ko je ta devojka, i da razočaranim i izdanim izrazom lica upitno pogleda Sedrika, ali drugi deo želeo je da se vrati unazad a da se ne čuje škripanje podnih dasaka, da ne podigne ni prašinu, natrag putem sve do dvorišta, da bi razmislila, da bi shvatila, da bi se pripremila za taj neočekivani rat. Možda da bi se probudila i shvatila da je to bio samo ružan san.

Tihi deo nje je pobedio. Napustila je prostoriju i stepenice i zgradu. Tek kada je izašla napolje, primetila je malu mrlju plave boje na suknji i kako bi se sa više hrabrosti suočila sa prevarom svog dečka u poređenju sa onom beznačajnom melodramom, sakrila se iza osamljenog drveta kako bi pustila prve suze istinske muke njenog savršenog života.

Pola sata kasnije, izgledalo je kao da se ništa nije promenilo. Nevinog izgleda nekoga ko nije upravo ljubio drugu devojku u mračnoj prostoriji, Sedrik se vratio da bi se utopio u masi koja je ispunjavala park. Iza drveta,

još uvek skrivena poput ranjene veverice, Grejs ga je videla kako se približava svojoj porodici, prstima nameštajući pramičak i okovratnik, sa blagim poluosmehom.

Na trenutak, strah da je sve gotovo oduze joj dah.

Da li bi je ostavio da bi bio sa onom devojkom?

Svi njihovi zajednički planovi pali su u njenim očima, i čula je metalan zveket tih snova dok umiru, poput srebrnih čaša koje padaju zajedno sa loše prikucanom policom.

Stavila je ruku na kapke i tada se setila – kako je čula od drugih, s obzirom na to da nikad sama nije iskusila tu neprijatnost – da suze kvare šminku i zapitala se u kakvom joj je stanju lice. Da li joj se maskara pretvorila u potok crnih suza? Da li joj se nos zarumeneo kao u klovna?

Osećala je kako joj kap znoja klizi niz vrat, i imala je osećaj kao da joj je neko stavio orah u grlo. Sve u svemu, bila je ubeđena da izgleda užasno. Bila je sigurna da je i unutra, gde nisu mogli da dopru tuđi pogledi, njena duša imala razmazanu šminku, otečeno grlo, kosu poput vlažne trave, i suknju punu mrlja ukradenih sa manga verzije Munkovog *Krika*.

„Šta radiš ovde iza sakrivena?“, trglo ju je Sedrikovo pitanje.

Grejs je pokušavala da povрати glas; imala je strašan utisak da ga je izgubila u fotografskoj laboratoriji, kada je pokušala da vrisne ali nije uspela. Zamišljala je sebe kao zatvorenicu te sada prazne prostorije, među posudama za razvijanje slika, pincetama, tankovima, makazama i mernim bokalima. Nakašljala se od sramote, a zatim pokazala jedan od svojih najsjajnijih osmeha. Dok se smešila, jednim delom se pitala zašto se osmehuje, zašto nastavlja da se pretvara, zašto se ponaša kao da je ona kriva.

„Jesi li to plakala? Šta se desilo?“, navaljivao je Sedrik sa zabrinutošću koja nije izgledala kao da dolazi od jednog izdajnika.

Želja da mu kaže sve bila je toliko jaka da joj je srce lupalo kao nakon trčanja po plaži, ali još uvek je bila previše uznemirena da bi donela bilo kakvu odluku. Morala je prvo da razmisli, a to sad nije uspevala.

Zato je, da se ne bi posle kajala zbog stvari koje je rekla ili uradila, rešila da suoči sa tom podvalom lažujući.

„Pomalo sam nostalgična, ovo nam je poslednji dan u školi.“

„Moja mala osetljiva princeza“, promrmljao je i pomazio joj obraz sa dva prsta.

Šta znam o ljubavi

Grejs ga je posmatrala, blago, gotovo neprimetno namrštivši čelo. Delovao joj je iskren, pažljiv kao uvek, čak još pažljiviji, pa ipak... Šta je značila scena na koju je malo pre toga naletela? Sigurno nije davao disanje usta na usta onoj devojci, niti je pokušavao da joj iz oka izvadi zrno polena, dakle...

Da li čovek može biti neveran, a opet i prijatan?

Želela je odmah da ga razotkrije, a opet je želela i da zauvek sve zaboravi. Bila je misterija kako su te dve tako različite želje mogle da u isto vreme postoje u njoj. Pa ipak ih je obe osećala, podjednako silovite: želju da ga ošamari baš tu, u vlažnoj senci drveta, i želju da ga uhvati za ruku i napravi se luda, vraćajući se uobičajenom toku života.

Na trenutak, ponovo, između dve sukobljene želje prevagnula je ona mudrija. Ili kukavičkija. Uхватила ga je pod ruku, džentlmenski savijenu, i pohitala da sakrije – postavivši drugu ruku na bok – malu plavu mrlju talasa koja je mogla da otkrije mesto na kom je bila i ono što je videla iza zatvorenih vrata.

Dok su išli ka veseloj rodbini i poklonima sa mašnjama parkiranim iza kapije, avion sa pretećim tragom vratio se da ponovo urliče iznad glava i kapa. Grejs ga je poslednji put pogledala, u sebi ponovila rečenicu na latinskom i pomislila kako postoje različite vrste smrti.

Da joj je neko rekao da će doživeti da se na dan diplomiranja, predodređenog da bude srećan dan, trudi da potiskuje u sebi suze i bes, i još suza, ne bi poverovala. Pomislila bi da je to još jedna neukusna šala.

Umesto toga, provela je ceo dan pretvarajući se da je srećna zbog onoga što ju je, samo dvanaest sati ranije, zaista činilo srećnom. Krug u novom autu sa ocem koji je Grejs govorio da uspori, iako je već išla sporo. Ručak sa njenom i Sedrikovom porodicom u dvorištu Andersonovih, pod nadstrešnicom tapaciranom bršljanom i jasminom, dok se u daljini čuje pesma Majkla Bublea koja dopire iz dnevnog boravka. Sedrik koji je ponovo ličio na princa, gledao samo nju, uz na hiljade starinskih lepih manira: skakao je na noge ako bi ona ustajala iza stola, i ponovo se dizao kada bi se vratila kako bi joj izmakao stolicu, ostavljao joj je cvet pasiflore na salveti, hvatao je za ruku i ljubio u dlan pred svima.

Da joj je neko rekao da će joj ti sati biti tako mučni, kao nekome ko se penje uz planinu, da neće misliti ni na šta drugo osim na to kome pripada ona tetovaža, nasmejala bi se na način na koji je to obično radila,

sa otmenošću jedne prave male gospođe. Ali sada nije imala mnogo volje da se smeje. Neprestano je mislila na onaj neverni poljubac i na reči koje je Sedrik prošaputao neznanki: „Ne mogu da izdržim do večeras.“

Kada ju je, pri kraju ručka, pozvao da prošetaju dvorišnim stazama, Grejs se zapitala: „Da li će mi sve otkriti?“

Ali Sedrik nije pokazao ni najmanju nameru da to uradi.

Komentarisaio je koliko je dan lepo protekao i udelio joj je par komplimenata na račun njene elegancije. Dok je govorio, Grejsin tok misli je ličio na konačno podmazan komplikovani mehanizam koji se do tada pomerao sporo škripeći.

Da nije prisustvovala *onom* poljupcu, iste te reči bi joj zvučale sjajno, ali mu je prisustvovala i nije mogla da se oslobodi groznog utiska da je sva ta poezija usiljena, gotovo pa karikatura.

„Grejs, danas si baš čudna“, najednom je primetio Sedrik. „Čak su i naši roditelji to primetili kad si otišla do toaleta. Pitali su me da li si dobro, da li si uznemirena zbog nečega. Ne želim da pređem preko nečega što ti smeta. Hoćeš li da mi kažeš šta te muči?“

Krišom je zgrabila grančicu koja je rasla iz jedne živice i čvrsto je stisla slomivši je. Želela je da uradi isto to sa Sedrikovim prstima, a ta želja ju je uplašila poput preistorijskog čudovišta koje se iznenada pojavilo iz grmlja. Nikad je nisu obuzimale slične nasilne misli: ona je Grejs Gilmore, ljupka devojčica, dobra devojka, savršena ćerka i idealna devojka.

„Ne treba da budeš tužna zato što se završava jedno poglavlje naših života“, izjavio je Sedrik, prekidajući joj tok misli. „Sve će biti dobro. Na jesen ćemo krenuti na koledž i biće to još jedna velika avantura. Uzgred, još nisi dobila pismo za prijem?“

U neko drugo vreme, pred tim pitanjem, Grejs bi pomislila koliko je njen dečko pažljiv i koliko brine o njoj, pošto je pita istu stvar svaki dan već nedeljama.

Međutim, u tom trenutku pomislila je da se ponavlja i da provocira i da bi želela da mu polomi i nos pored prstiju.

„Još uvek ne, ali stići će ubrzo“, rekla je, slomivši još jednu grančicu.

„Pogrešila si što nisi poslala zahtev za prijem na više koledža: bolje je imati širok spektar mogućnosti. Ja sam, kao što znaš, poslao i na Harvard, Princeton, Stanford i Džordžtaun, ali sam onda izabrao Jejl. Kad se ima ta

Šta znam o ljubavi

sreća da se živi baš odmah pored jednog od najvažnijih univerziteta na svetu, to mora nešto da znači.“

Grejs se zagledala u njega kroz svoj pramen bakarne boje koji je napustio udoban položaj iza uha, obrušivši joj se na lice.

Čak joj se i kosa tog dana otrgla svakoj kontroli.

„Veruješ li u sudbinu?“, upitala ga je.

Osmehnuo joj se skoro pa prezrivo. „To se samo tako kaže. Sudbina je priča za decu. Moje mišljenje je da je život ono što uradiš sa njim praveći prave korake. Naravno, živeti pored Jejla nije nezanemarljivo, ali došao bih do njega pa i da u Oregonu živim.“

Grejs je na trenutak začutala, a onda mu se obratila ravnodušnim glasom: „Nameravam da se tetoviram.“

Sedrik podiže obrvu. „Mislim da to nije za tebe.“

„Ne, a?! A jeste za... kakav je taj neko ko se tetovira?“

„Drugaciji od tebe, Grejsi.“

„A kakva sam to ja?“; uzjoguni se ona.

„Obično si smirena osoba, odmerena, bez bubica. Opuštena i neodoljiva, *obično*. Ali danas si čudna. U svakom slučaju, ne bih voleo da vidim tetovažu na tebi. Onaj ko se tetovira je buntovnik, neukrotiv, impulsivniji, više je...“

„Zanimljiviji je?“, prekinu ga.

Sedrik je blago začkiljio svetloplavim očima.

„Nisam to rekao. Sve u svemu, tetovirana devojka mi se uopšte ne bi svidela.“

„Ne, a?! Toliko je sad devojaka koje imaju tetovažu. Neke su stvarno lepe.“

„Mogu biti stvarno lepe, ali meni su odbojne. Molim te da dobro razmisliš. Unakazićeš se. Ovakva si savršena. Naravno, normalno je da ti s vremena na vreme padnu na pamet neke blesave ideje... poput one fiks-ideje za fotografiju. Ali na sreću, na kraju se dozoveš.“

„Izlaziš li večeras?“, upita ga ona, neočekivano menjajući temu.

„Džejson me je zvao da se ispričamo i slušamo muziku u njegovoj kući na obali, ali sam odbio. Preumoran sam, bio je ovo dan pun emocija. Siguran sam da i ti želiš da se raskomotiš i odmoriš.“

Grejs se ujede za usnu ne bi li zaustavila drugačiji odgovor, manje sladak i više u skladu sa haotičnim raspoloženjem koje ju je pratilo poslednjih sati.

„Ti me dobro znaš. Upravo to sam planirala da uradim.“

„Naravno da te znam dobro. I želim da se oženim tobom baš zato što te poznajem i zato što znam da cenim tvoje kvalitete.“

„Sedriče... zar ne misliš da... da je sve ovo oko venčanja previše brzo? Ipak smo još veoma mladi. Znam da samo pričamo o tome, ali... zar ne misliš da je i samo pričanje o tome pre nagljeno za naše godine?“

„Može biti ako ga posmatraš apstraktno. Ali u malo šta sam toliko siguran kao u to da si ti prava devojka za mene i da ne bih mogao da se oženim nijednom drugom. Predivna si. Naravno, onda kada ne uvrtiš u glavu ludu ideju poput one o bavljenju fotografijom i o tetoviranju.“

Smejao se zabacivši glavu unazad, pokazujući blistavobebe zube i meknate usne; međutim, Grejs nije kao obično osetila leptiriće u stomaku, onaj osećaj da leti iznad zemlje i uverenost da je budućnost strela koja je pogodila metu u centar.

Jedino o čemu je razmišljala bilo je da će uskoro zalazak sunca, i da mora kako zna i ume da se organizuje da bi ga pratila i otkrila ko je ta buntovna, neukrotiva, impulsivna devojka sa tetovažom na ruci, sa kojom mora da se vidi.

Pastelnozeleni *mini* svakako se nije mogao smatrati najprikladnijim vozilom za neupadljivu vožnju, ali Grejs je bila previše uzbuđena da bi se bavila strategijom. Samo se presvukla, obukavši farmerke sa džepovima ukrašenim štrasom i bledoroze majicu, što opet nije bilo ništa neupadljivije od auta u večernjoj pomrčini. Pa ipak, to je bila njena garderoba i nikada nije ni pomišljala da će „praćenje nevernog dečka“ biti jedna od aktivnosti koje će obavljati i za koju je potrebno stopiti se sa okolinom.

Tako je, nakon večere, sa izgovorom da ide da se provoza kako bi pokazala auto Džesiki, najboljoj drugarici, izašla spremna da napravi zasedu.

Zaista je otišla da pokupi Džesiku, jer se na samu pomisao da roditeljima treba da ispriča celu laž osećala podjednako kriminalcem kao neko ko planira da postane serijski ubica. Nije mogla da počne da sumnja u Sedrika, da odluči da bude Mata Hari i da pritom laže svoju porodicu.

Ne sve odjednom. Kako je taj dan bio pun „prvog puta“ – prvi jak udarac zadat poverenju u ljude, prvi put potreba da broji do deset kako bi smirila srce i kako ne bi eksplodirala, prvi put suze koje je okusila vrhom jezika – nije želela da na tu listu doda još i prvu pravu laž serviranu roditeljima.

Džesika je bila mlađa od nje, ali ne i manje visprena. Imala je još dve godine do kraja gimnazije, a gledajući ih zajedno, nametalo se pitanje kako su uspevale da funkcionišu s obzirom na to da su bile potpuno različite. Grejs je bila lepa i prefinjena, ćerka jedinica bogatih roditelja, prilično dobra u školi, ali ne baš neki neshvaćeni genije; Džesika je imala izgled neupadljivog bledog štrebera obučenog u tamno odelo, sa petoricom braće i dva roditelja koji su do kraja meseca na jedvite jade sklupali kraj s krajem, ni sa jednom ocenom manjom od 5+, sa strašću prema nauci i sa nadom da će dobiti stipendiju za školovanje na MIT-u nakon diplomiranja. Ipak su bile drugarice, slagale su se i nisu mogle da zamisle život jedna bez druge. Nadograđivale su jedna drugu i dopunjavale se kao dan i noć, kao crno i belo, kao proleće i zima.

„Čemu sva ova ujdurma da mi pokažeš svoj novi auto modela poklon-bombona za veridbu?“, pitala ju je drugarica dok je ulazila u kola čiji je krov u tom trenutku bio podignut. Džesika je, u tamnim farmerkama i braon jakni, bila prikladnije obučena za akciju od nje, iako nije znala o čemu se zapravo radi. Bila je malo krupnija devojka, sa pravougaonim naočarima na nosu i smeđom kosom zaglađenom poput špageta, prilepljenom uz slepoočnicu šnalicom u obliku čepa za flašu.

Grejs joj ne odgovori odmah i upali auto. Osećala se čudno, rastrzano, u isto vreme i euforično i mučno. Bila je sigurna – sigurna koliko i neko ko otkrije zločinca putem analize DNK – da će se to veče desiti neprijatno otkriće, ali nije imala nameru da odustane.

„Nešto nije u redu?“, ponovo ju je pitala Džesika.

„Zašto to misliš?“

„Volela bih da ti odgovorim da sam genije za zaključivanje u rangu sa Šerlok Holmsom, ali plašim se da su znaci prilično očigledni: uopšte se nisi našminkala, ti koja obično izgledaš kao da si izašla iz modnog časopisa čak i kad se tek probudiš, oči su ti natekle kao u nekoga ko je plakaao, dok bi u najmanju ruku trebalo da blistaš, i grizeš usne. Tužna si zbog nečega što je Sedrik uradio?“

Grejs nije mogla da se ne iznenadi pronicljivošću svoje izuzetne drugarice.

„Dobro znam da ga ne podnosiš, ali još uvek nisam uspela da shvatim zbog čega“, poluglasno je prokomentarisala. Džesiki se Sedrik nikad nije svidao: najviše što je mogla bilo je da ga trpi, ali i dalje gajeći preteće nepoverenje. S druge strane, ni Sedrik nije imao ništa bolje mišljenje o njoj: više puta je navaljivao na Grejs da prekine to drugarstvo, tako neprikladno, kako je govorio, kao „trn u oku“. Grejs je obično bila popustljiva poput gline, ali po ovom pitanju bila je od čelika. Džesika joj je bila potrebna, njeno čudnovato ponašanje, pa čak i njena iskrenost koja je ponekad bila brutalna: kao da joj je drugarica bila udaljeni deo sopstvene svesti, neka vrsta mudrijaša kog ona nije želela da tek tako odstrani.

„Čak i po tom pitanju sam primorana da ti odgovorim na krajnje jednostavan način“, odgovorila joj je Džesika, slegnuvši ramenima. „Zato što je seronja.“

„Kako možeš to da kažeš? Uvek je ljubazan i pažljiv.“

Postavivši joj to pitanje, osetila se još glupljom i beskorisnijom od onoga koliko se već u toku tog dana osećala u naletima. To što je Džesika, mlađa od nje, veći samotnjak od nje, izgubljena u svetu brojeva i čudnih izuma, primetila nešto unapred, dok još ništa nije ukazivalo na misteriju, bilo je ponižavajuće.

Drugarica je iz džepa izvukla žvaku sa ukusom cimeta i počela da je upadljivo žvaće. Nju nije ponudila: Grejs je prezirala „žvakanje gume“, smatrala je da je to prostački za jednu devojkicu. Ili je možda Sedrik mislio da je to prostački: koliko se sećala, sve do srednje škole, nažvakala se ihaha žvaka, a kao mala je umela da pravi balone koji su svetlucali na suncu i koji su pucali poput uvelog cveća.

Džesika počne sa stavom nekoga kome je dosta svega i ko je spreman da joj očita bukvicu : „Zbog istih razloga zbog kojih se tebi sviđa. Jer je baš tako ljubazan i brižan, sređen i nasmejan. Biće da sam navikla na svoje roditelje, koji sa dva posla nad glavom i šestoro dece ne mogu da u svakom momentu budu tako divni. Sve u svemu, za mene ljubav znači deliti tri jajeta na osam delova, pomoći sestri sa domaćim iako ti puca glava, i pokloniti najmlađem bratu poslednji patrljak plave bojice koji ti je ostao da bi on obojio more. Ne znam ništa o grimasama i ceremonijama, ali ako ti je loše i povraćaš, držaću te za glavu i posle počistiti pod

a da ne trepnem. Kad si imala ovčije boginje prošle godine, seronja nije nijednom svratio da te obide, iako ih je preležao, a posle ti je pregledao lice kao kad se kupuje konj kako bi bio siguran da ti nije ostao nijedan ožiljak. Ako ti štrči samo jedna dlaka, gleda te kao da imaš magareću guzicu na faci. Šta god da uradi za tebe, pobrine se da svi vide: kao da je večito u režimu 'hajde da vidimo koliko lajkova ću dobiti'. Ne pravi selfije jer je on iznad toga: on živi u selfi režimu. Ne sviđa mi se, mislim da je fejk, proračunat i prepotentan. Ako se ikad venčate, mada se ja nadam da nećete, sigurna sam da će pronaći način da te zatvori u kuću, da budeš ženica za primer koja briska sudoperu sve dok se ne usija i koja organizuje dobrotvorne zabave zajedno sa gomilom veštica u krznu.“

Grejs je nagoniski promrmljala: „Nije tačno! Ja ću završiti fakultet i zaposliću se i...“

Džesika se iznervira i šutnu lagano osnovu kontrolne table. „A šta kažeš na to kako se ponašao po pitanju tvoje strasti za fotografijom? Smejao ti se kao da si rekla da želiš da uzgajaš repu na Aljasci. Ali nemoj da misliš da će ti nešto više značiti diploma iz prava. Najviše što ćeš s njom moći da uradiš jeste da dekupažiraš poslužavnik.“

Grejsini prsti su čvrsto stegli volan. Osetila je grčenje u stomaku dok se kretala ulicom ukrašenom redovima brestova što je vodila ka kući na obali koja je pripadala Džejsonu, Sedrikovom najboljem drugu.

„Govoreći sve to, želiš samo da uvrediš Sedrika“, promrmljala je. „A u stvari vrediš i mene. Ja sam kao on, ljubazna, brižna, sređena i nasmejana.“

„Ti jesi ljubazna i brižna, bez sumnje, ali nisi motka sa botoksiranim osmehom kao Sedrik. Problem je u tome što ste zajedno skoro četiri godine i što si odrasla po uzoru na njegovu sliku i priliku“, prigovorila je Džesika još svadljivijim tonom. „Ali iznutra zadržavaš zemljotres pomoću štirka. A štirak je on. Čovek treba da je vatra, a ne lepak; u suprotnom, nema svrhe! Znam, ja nemam iskustva, i odakle mi pravo da ti popujem? Znaj samo ovo: nastaviću da učim periodni sistem napamet radije nego da izađem sa nekim dečkom, sve dok ne pronađem vatru koja mi odgovara. Na svu sreću još uvek niste... ono radili. Naravno, on je tip koji veruje u nevinost do braka, i nije isključeno da će te odvesti kod ginekologa na pregled pre nego što ti poveri svog, da izviniš, plemenitog drugara

– da ne uvredim čast Boga i države – ali sam sigurna da će se on u međuvremenu lepo zabavljati.“

Grejs se toliko žestoko cimmula da je naglo skrenula volan. Dok je mini na asfaltu ispisivao veliko S, zatrubio im je ogroman džip koji je dolazio iz suprotnog smera.

Dok joj je srce pulsiralo i u slepoočnicama, Grejs je zaustavila auto uz pločnik i spustila ruke sa volana. Drhtala je, dlanovi su joj bili mokri i otežano je disala.

„Grejs!“ uzviknula je Džesika. „Oduvek si znala da mi se Sedrik dopada koliko i pesnica po njuški, zašto si se toliko potresla? Bože moj, pa ti si bleđa od Irca koji ima stomačni virus!“

Nagon da plače, toliko silovit da joj je pomutio vid, pretvorio se u osmeh. Nije uspevala da se naljuti na Džesiku zbog njenih iskrenih, direktnih izjava koje su je povređivale, ali su bile dobronamerne. Nije joj bilo dobro, teret njenih sumnji povećao se svakim korakom tog dana prepunog koraka, pa ipak je na trenutak odobrila taj osmeh, koji je došao u nevreme.

Odjednom ju je trgla Džeskina ruka na njenoj.

„Šta se dešava? Smeješ se, ali nekako histerično. Danas je nešto pošlo po zlu? Preko telefona si me pitala da idem sa tobom u neku misiju. Koju? Da nas ubiješ tako što ćemo da podletimo pod kamion?“

Grejs joj je ispričala šta se desilo tog jutra, i to skoro pa šapućući: glas joj je bio promukao kao kod nekoga ko je vikao satima i na kraju ostao bez glasa.

Koliko je samo novih i jakih emocija doživela u proteklih nekoliko sati.

Srce koje hoće da iskoči iz grudi, žestok bes poput gladnog vuka, razočaranje, tugu, saznanje da niko nije savršen. Pa čak ni ona, koja se, umesto da se sa problemom suočila kao odrasli, krila iza žive ograde kako bi špijunirala svog skoro pa bivšeg dečka nadajući se da će ga uhvatiti na delu i plašeći se da će ga uhvatiti. Neka druga devojka bi odlučno ušla u kuću, sve prisutne bi izrešetala pitanjem gde je Sedrik i uperila optuživački prstom na njega, ali ne i Grejs. Grejs je bila graciozna balerina koja živi u muzičkoj kutiji. Gorući bes koji je osećala nakon ručka izbledeo je i ustupio mesto brizi.